

Sonce vziđe ob 4.18 in zatone ob 19.59. Dolžina dneva 15.41. Luna vziđe ob 10.26 in zatone ob 23.20

Jutri, PETEK, 1. julija
Bogoslav

Delavci ladjedelnic bodo zapustili delo dve uri pred koncem delovnega urnika

Nova afriška država razstavlja letos prvič v Trstu in v Evropi

Ta za gradnjo vseh teh objektov
tvo imajo že zagotovljeni denar
krog 800 milijonov dinarov.
bodo dobili predvsesenja
prispevki gospodarskih organiz
nizacij. Računajo, da bo to
jala gradnja vseh teh objekt
tvo tri leta.

V Portoriju že nekaj d
traja posvetovanje skupin
UNESCO za raziskovanje o
porabljanju presteга čas
Prisotni so številni mednarod
ni sociologi, Jugoslavijo
zastopata direktor Instituta
sociologije pri ljubljanski
niverzi prof. dr. Vlado
profesor sociologije na lu
ljanski univerzi dr. Jože Go

*Ploha prekinila lepo predstavo
domačega prosvetnega društva*

sredi zadel ob nekega pešca
za
u-
in
ob-
ri-
sredi zadel ob nekega pešca
se je prevrnil po tleh. Prepe-
ljali so ga v bolnišnico, kjer
so mu zdravniki ugotovili več
prask po obrazu. Zdraviteli se
bo moraj približno 8 dni.

Trust

Gasilci na delu pri gašenju velikega požara v Andromarzio

Sele ob pol sedmih večerj zjutraj se je posrečilo gasilcem, zažadeti siloviti požar, ki je vprepal skrajno zaželeno kraljevo sadijo v Androma Campo Marzio 10. Požar je izbruhnil, kot smo že pisali vzbujal nekaj čez polnoč. Ognjeni zublj se razjasal, cel svet je bil v ognju, vseh stavbe v bližini.

Borba z ognjem je zahtevala mobilizacijo vseh mestnih gasilskih enot, katerim je poveljeval poveljnik izn. Sorrento skupaj s svojimi nadležniki in z Luclom. Med Luclom in drugimi častniki. Mobilizirani so bili tudi oddelki karabinierjev, stražniki javne varnosti in celvična policija. Zdi se, da so se v tem trenutku tudi var-

Jaki v voljaincni. Ti izredni ukrepi so bili potrebni, ker se je hitro razširilo, kar se je bil požar se razširil. Z veliko poztvovalnostjo pa se gasilcem je posrečilo, da so n prejš požar omejili nato kajenje. Pri gašenju so uporabljali 4 motorne brigade, novi motorni čoln tržaskih silcev, ki je črpal vodo z morja.

Pretrpelijsi prizor, ki ga nudil požar, se je stopnjal okoli 11. Pri gašenju so se na mestom razbelsela 4 na nevitna. Visoki zublji sožar so med silnim gromenjo poslastno razsvetljevali okoliščine. Pri gašenju so uporabljali 4 motorne brigade, novi motorni čoln tržaskih silcev, ki je črpal vodo z morja.

Pretrpelijsi prizor, ki ga nudil požar, se je stopnjal okoli 11. Pri gašenju so se na mestom razbelsela 4 na nevitna. Visoki zublji sožar so med silnim gromenjo poslastno razsvetljevali okoliščine. Pri gašenju so uporabljali 4 motorne brigade, novi motorni čoln tržaskih silcev, ki je črpal vodo z morja.

[illegible]

niverzi prof. Boris Ziherl in profesor sociologije na ljubljanski univerzi dr. Jože Gori-

Dolina, 30.VI.1960.

Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 100, obrtniške 90, kulturne 70. Oglasi krajši od 30 besed, a vsi oglasni se naračajo po upravi.

NAROCNINA

Mesečna 400 lit., a Vnaprej: Setlisten 1900 lit., polsetlisten 2500 lit., celoletna 4000 lit. a Nedeljska števila mesečno 100 lit., letno 1000 lit. a FLJ. lit. tedaj 10 din, nedeljska 30 din, mesečno 250 din a Nedeljska letno 1440, polletno 720, četrtletno 360 din a Polletni letski dodatki: Založništvo tržiškega lista, DRS 11-5374 a Za FLJ. ADIT, TZS, LJublj. 1-21-28, se kot račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTI
Trst

Gasilci na delu pri gašenju velikega požara v Andromarzio

Sele ob pol sedmih večerj zjutraj se je posrečilo gasilcem, zažadeti siloviti požar, ki je vprepal skrajno zaželeno kraljevo sadijo v Androma Campo Marzio 10. Požar je izbruhnil, kot smo že pisali vzbujal nekaj čez polnoč. Ognjeni zublj se razjasal, cel svet je bil v ognju, vseh stavbe v bližini.

Borba z ognjem je zahtevala mobilizacijo vseh mestnih gasilskih enot, katerim je poveljeval poveljnik izn. Sorrento skupaj s svojimi nadležniki in z Luclom. Med Luclom in drugimi častniki. Mobilizirani so bili tudi oddelki karabinierjev, stražniki javne varnosti in celvična policija. Zdi se, da so se v tem trenutku tudi var-

Jaki v voljaincni. Ti izredni ukrepi so bili potrebni, ker se je hitro razširilo, kar se je bil požar se razširil. Z veliko poztvovalnostjo pa se gasilcem je posrečilo, da so n prejš požar omejili nato kajenje. Pri gašenju so uporabljali 4 motorne brigade, novi motorni čoln tržaskih silcev, ki je črpal vodo z morja.

Pretrpelijsi prizor, ki ga nudil požar, se je stopnjal okoli 11. Pri gašenju so se na mestom razbelsela 4 na nevitna. Visoki zublji sožar so med silnim gromenjo poslastno razsvetljevali okoliščine. Pri gašenju so uporabljali 4 motorne brigade, novi motorni čoln tržaskih silcev, ki je črpal vodo z morja.

Pretrpelijsi prizor, ki ga nudil požar, se je stopnjal okoli 11. Pri gašenju so se na mestom razbelsela 4 na nevitna. Visoki zublji sožar so med silnim gromenjo poslastno razsvetljevali okoliščine. Pri gašenju so uporabljali 4 motorne brigade, novi motorni čoln tržaskih silcev, ki je črpal vodo z morja.

[illegible]

Za gradnjo vseh teh objektov imajo že zagotovljeni okrog 300 milijonov dinarjev, skrog 800 milijonov dinarjev pa bodo dobili predvsem s prispevki gospodarskih organizacij. Računajo, da bo trajala gradnja vseh teh objektov tri leta. ***

V Portorju se nekaj dni traja posvetovanje skupine UNESCO za raziskovanje o uporičanju prostega časa. Prisotni so številni mednarodni sociologi. Jugoslavijo za zastopata direktor Instituta za sociologijo pri ljubljanski univerzi prof. Boris Žihar in profesor sociologije na ljubljanski univerzi dr. Jože Gori-

Šandeshchevo bo predstavil občinstvu gospa Letizia Fonta. Vstop je prost.

— — —

Nezgoda kolesarskega dirkača

Gino Vidoni, star 21 let, Segnaca pri Vidmu, je večer sodeloval pri kolesarski dirki vlekne nagrade Chailion. Četiri v sedmi športne skupine «Doni» iz Vidma. Nekje iz 18. uro se je Vidoni peljal po cesti iz Trebe pri Opicenu. V bližini Banov je na prekržišču s ceste, ki vodi do mesta se prebrljal po tleh. Prebrljal so ga v bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili, da je prask po obrazu. Zdravitelj mu mora približno 8 dni.

pajo GINA LOLLON
GIDA, MARCELLO
STROJANNI, MEL
MERCOURI in I
MONTAND

ZAHVALA

Najtopleje se zahvaljujemo vsem, ki so na kak
senkoli način počastili spomin našega dragega

IGNACIJA NOVAKA

in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna z
hvala vsem darovalcem cvetja in pristanikim dela
cem.

ZENA KRISTINA
in ostalo sorodstvo

Dolina, 30.VI.1960.

Jugoslovanska nogometna reprezentanca pred težkimi nalogami

Francija ali Jugoslavija to je problem za... Tirnaniča

Po mnenju trenerja jugoslovanskega moštva so Francozi favoriti za zmago v turnirju za pokal evropskih narodov

— Kakina bo vsesteva jugoslovanske reprezentance?
«Kakor sedaj kaže, bo jugoslovansko moštvo v Parizu takšno: Šokići, Đurković, Jusić, Zanic, Miladinović, Petrović, Knez, Zlatković, Sekulović, Račić, Galić in Kostić. Če bi Zebec zdrav, potem mu bi mesto v najboljši enastorice seveda zagotovljeno,»

vodstvu a društva

Posebno razburjiva je bila
podirka Novozelandske Humerle
s "Cooperjem", ki je takoj iz
prevozi in hitrostjo 171,41
km.

Črna, ki je nadaljevala vožnjo
in je z blazno hitrostjo na
okendalni zamudo ter je v tr
krožnih prehitel številne ten
tredje tretje mesto.

Prvih pet mest so zasedo
slednji vozači:

1. COLIN DAVIS (Fiat
Oscar), ki je prevozil 172,5
km, in je povprečna hitrost
hitrostjo 188,429 km na uro.
1. Grandisire (Fiat Stangu
101) 101,53".

2. Denis Hulme (Cooper
442)".

4. Pirocchi (Fiat Stangu
ni) 1041,71".

5. Monteverdi (DKW) v
ur: 1424,12".

«Náša uvrstitev v zaključni del velikega in kvalitetnega tekmovanja, kot je pokal evropskih narodov, je vsekakor naša reprezentanca. Za vse tiste, ki cenijo jugoslovanskega nogometa, je ta uspeh popolnoma normalen, vendar se moramo zavedati, da nimamo več reprezentance, v kateri bi igrali nogometaši mednarodnega razreda. Náša reprezentanca je mlado moštvo, ki ga pravzaprav šele ustvarjamo. Vsekakor so vsi reprezentativci darjeni nogometaši, vsem pa primanjkuje velikih mednarodnih izkušenj, ki so na takih tekmovaljih, kot je pokal evropskih narodov, izredno važen element. Seveda ne morem reči, da zaradi tega nimamo nobenih priložnosti za večji uspeh na tem turnirju. Prav nasprotno! Lahko

O izbiri jugoslovanskih reprezentantov, njihovi formi in možnostih je Aleksander Tirnaniti povedal tole:

«Nikdar nisem ljubil prerokov, vendar se mi zdí, da smo zmagovalec srečanja Francija: Jugoslavija postal klub neuradni prvak Evrope. Tí je najbolj odvisno od Kostića, Jerkovića, Galíla in seveda tu — od Šoškíca. V tem trenutku nam preostane edino to, da zaupamo v naše mlade nogometaše in da upamo na najboljše. Če tega cilja ne dosegemo ne po prvo zadoščanje. Če bi došli uspeh, bil bi to lepa spodbuda za vsa likla srečanja, ki nas čakajo v Cilus.

— Seveda, če bo moglo prebroditi kvalifikacije...»

«Ah, ja, saj res, pozabili smo na to malenkost, se je zamejel Tirke ob koncu razgovora.

našega pogleda na svet, pa izredno, pogledamo vse položaje, naše nasprotnike in vse druge okoliščine, lahko ugotovimo, da imajo največ možnosti za uspeh Francozi, ki igrajo na svojem igrišču in pred svojim občinstvom. Prednost je na njihovi strani... Resnica je, da smo jih v povojnih srečanjih vedno premagali, vendar je prav v tem nevarnost, da si Francozi želijo zmagati v tekmi z Jugoslavo! tako zelo, kot si nikomur drugim v Evropi.

V nadaljnjem razgovoru je ugledni strokovnjak poudaril, da je to tekmovalne pravzaprav prvenstvo Evrope v nogometu in da bo hotela Slovenija svojo priložnost za rehabilitacijo svojega nogometa. Seveda bo tudi CSR poskušala obnoviti svojo staro slavo — z eno besedo, za vse je Pariz izredna prilika!

PARIZ, 29. — Sestavlja francoske nogometne reprezentance so v veliki zadregi, ker so mnogi znani reprezentanti zaradi bolezni ali škodb odpovedali sodelovanju na zaključenem turnirju z evropski pokal. Tako bodo Francozi igrali brez napadnega klope in vratarja. Vendar, če Kope in Plantionja, tudi brez srednjega krila Kaebla in vratarja Remetteja, to ugne bita velika v zel med Francozi v polfinalni tekmi z Jugoslavijo, ki bo 7. julija v Parizu.

PRAGA, 29. — Zanimive izjave in mnenja nekaterih čeških nogometašnih strokovnjakov na skrajšani turnir v Pragi. V razgovoru strokovnjaki ne zanikajo možnosti, da bi se njihova reprezentanca v finalu srečala z Jugoslavijo. Nasprotno: tudi si celo želijo, ker je to

Brightonu nija-Italija

na ženska reprezentanca

predstvo italijanske liahkostletske
poročili tehničkene komissaria
dolo liahkostletjinje, ki se bo-
novnanja med Veliko Britanijo
in Italijo na drugi. Miting bo
a članice državne reprezenta-

RICCI (SC Imec Bergamo)
Met kopja: PATERNOSTER
(AS Roma)
SPAGOLLA (Sus Padova)

HOKEJ NA TRAVI

RIM, 29. — Danasnje tekme v hokeju na travi, ki je v sklopu drugega mednarodnega turnirja, so se končale s sledečimi rezultati:

Holandska - Italija 2:0
Španija - Švica 2:1

Po štirih dneh tekmovanja Holandska vodi v lestvici s 7 točkami pred Španijo (5), Francijo (2), Italijo (1) in Švico (1). Samo Holandska in Španija sta odigrali štiri tekme, medtem ko sta Španija, Francija 3, Italija pa 2.

ko, čé bi imela izreden dan, premagala celo svetovnega prvaka Brazilijo.

Tisto, kar me najbolj skrbi, je prav gotovo naša ožja obramba. Šoškič, Đurković in Jusufi ne igrajo tako, kot so igrali takrat, ko smo jih poznabili v reprezentanci. Morda jim bo ta kratek počitek omogočil, da bodo spet našli sami sebe. Nekoliko me skrbi tudi Zebeaga poškodba. To bo vsekakor velika škoda za našo reprezentanco. Če izkušeni nogometaši ne bodo mogli obdeli državnega drevesa, Njegov namestnik na mestu srednjega krilca je Miladinović, vendar le-ta fizično ni dobro pripravljen, ker precej manj na igral. Crnković je izkušen igralec, ki bi lahko dobil kot tretjega branilca, kakor kot srednjega krilca.

izkušnje zdajšnjih srečanj? Še, če reprezentanca ne pokaže, da je to moštvo, ki se nevarno v prvem delu igre konvulsijske naprotiku skuša viti tempo, ki ga prenekatje naprotiku obrambe ne morejo vzdržati. In prav to je glavna moč naših naprednih igralcev, ki so se v njihove skorajšnje naprotiku.

Nogometna zveza CSR določila nogometaše za finalne tekmovalca za evropski pokal. To so vsejranjski Javorec, branilec Novak Tichy, srednji krilec Pavhar, krilca Masapust in Pavbernik ter napadalci Pavhar, Vojta, Kvasjak, Molnár, Vasecunov, Buhnik in Dolnaki. Te ekipe, ki poškodovane, vratarji Stal, napredni, ča pa vodijo italijanski nogometaši.

knili čez Travno gore
planja med našim od-
ka, ki se je vrčala iz
dla novince Predhod-
Neki glas je zakričal:
pravih puske. Del no-
drugi strani so se raz-
Tako smo ležali pet-
prativpljenosti...
se te belci ali Italijani!
dant čete Tine, doma
si slišati daleč naokrog,
za strastile; je zaklical
sedaj v Sercejevi bri-
neka; minut smo bili
kič pobegnulo za nekaj
da se nismo po po-
mika
novince po gozdu. Svet-
lela cerkev — Kocetje,
dnevu. Novinci so po-
gorelo velikl ognji. Pri
sevale, kaj je novega
me bi šle v naše kraje,
do hrane. Dovedovali
rane vse in kdore kaj,
vse svoje kraje. Res
je, kadar pa so žganci,
se, poslušali, ali verjeli
ni zelo ponosen, če
porezem. Novinci so
sem govoril o drugi ob-
diskusiji so nekateri,
se niso uprli delavci,
po uro in pol smo se
vinice po sem oddal ko-

dolenjskih partizanov, ki sem jih prvič videl. Razpletel se
pogovor. Neki resen, starejši partizan je povedal, kako je
pogled, hišo in lepe volice.

»Rečem vam pa, da mi za ženo ni posebno hudo, vedno
kričala otrok hiše. Dria se je, da so jo slišali daleč naokrog
»Neroda trebanjska, ki me je moral v zeti. Zanič si, da ve
kajti če bi bil kaj, prid, bi kupeval in bi bili bogati pri hi
Tako pa drugega ne znaš kakor, sem se brazde obracas po njive
pa za otroke narocās. Karlina, sem se zical in miril, je
me zalš in kričis, da se nama sosedje smijejo. V hiši kri-
da te bom samo jaz slišal. Vsak tretji dan sem jo prosil
Karlina se je dria in se je dria. Karlina, zakaj očitās otrok
Samo štiri imava, vesel sem jih, da veš. Zakon je zato,
pridejo otroci na svet, zakon brez otrok je kakor njiva, ki
je dodobra pobila teta. Tako lepo sem ji prigovarjal, ali n
ni pomagalo. Moja, nekda; tako draga Karlina, se je dria
dria. Sosedje so se pa smejali, se spogledovali in si kazala
celo, da s Karolino ni vse v redu. Prišla je vojna. Karlina
prišla vna premočena iz cerkve. Legla je in vročina jo je k
hala. Prijela me je za roko in mi rekla: Blaž, moj ljubi Bi
odpusti mi, če sem te zalila. Kar naprej sem premišljeval
kako bi bilo lepo, če bi bili bogati, ali bogati nismo bili, reve
pa tudi ne. Ali jaz bi bila rada bogata, da bi me ljudje g
dali in oboudovali. Samo to sem si želela, dragi Blaž, Karlin
pusti to, sem ji rikel in jo gledal. Kar smilila se mi je, čepr
me je sedemnajst let vsake tri dni zmerjala, da sem zana
Nkega dne prenega dne zatem pa je umrla. Pokopal sem
joke, pa nismo mogli priti, ne jaz in ne moji otroci. Ostali
otroci, moji lepi volčiči in silvka z lisastim teletom. Blaž, ož
se! so mi svetovali sosedje, a jaz sem se zarekel, da se
bom več; ne zato, ker ne bi mogel pozabiti Karline, zara
otrok ne. Prvi otrok je imel šestnajst let, je sedaj v Doler
skem odredu, najmlajši pa je star devet let in je pri dobi
sosedih. No, in lani so prišli Italijani v našo vas, vdrli so vol
in vzeli moje volice. Smejete se, ali če bi vedeli, kaj so do
za kmeta, se ne bi smejali; žalovali bi za njimi, kakor se
jaz žaloval.

(Nadaljevanje sledi)

Sredi julija bo v Izoli republiško prvenstvo v veslanju

Se bo Tabor vključil republiško nogometno ligo

Na nedeljski regati na Bledu je dosegel preslavitni uspeh tudi izolski osmerek. Za seboj je pustil najboljšo jugoslovansko ekipa iz drugega mesta. Mladost in Gusarja! ter znano evropsko ekipo Leigzd. Glede na ta uspeh je izolski osmerek dobil kar tri ponudbe: iz Avstrije, Italije in Vzhodne Nemčije. Fancije je od vseh odločil, da se na mednarodno regato v Vzhodni Berlin.

Uspehi izolska veslačev so plod vsakodnevnega sistematičnega dela ter poztvornostnega tako tekmovalcev kakor njih, vih trenerjev Blažine in Členiška. Treba pa je pohvaliti tudi izolska podjetja Mehanotehno, Obnovo, Nanos in Delamari, ki so svojim tekmovalcem omogočala udeležbo na dnevnih tujerjnih treningih.

V kratkem bo Izola prizorišče številnih veslaških tekmovanj tako, da bodo lahko prišli ljubitelji tega športa povsem na svoj račun. 17. julija

bo namree v izloži republiški muzej.

MATEVŽ HACE
KOMISARJEVI ZAPISKI
Prva knjiga
«Uničiti moramo fašistično svoja

Jurislali smo in svinčenke so se zabijale v drevje okoli Milana se je dir: »Naprej, uničimo belo gardo!« Po kratku so bili zbežali. Mrtvega smo imeli samo strazarja, ki je bil iz Babne police v Loski dolini, po domače pa so ga kili Tasterih Ludve. Bil je sicer hraber borec, a ali toplo se je bil z belimi. »Kaj, kaj, kaj!« je strazal. V tem so se sliki sili belega, da je bil na boku. Ludveta sem poznal že let. Bil je prebral knjige in časopise, ki smo jih se priložnosti v lepivo hrabro vasio. Kar hudo mi je bilo to belega borec.

Dan je bil sončen, jasen. Po robovih gora je lezal s končanem boju smo se usedli na sončne lehe. Izpod po sem potegnili Tolstojstvo knjigo Oče Sergej. O tej knjigi tem govorila s Petrom Seliskarjem. V noči smo se prezo pet na Ljubljanski vrh, Hribar pa je odšel proti Ma od koder je smrejal na Dolenjsko 200 novincev.

Ni lahka stvar spremiti kolono novince. Lačni su potli omagulejo. Tolažimo jih, da bo na Dolenjskem vsi stli: kruha in žgancev. Počasi smo hodili v temni noči: blizu rakitinskih postojanke, mimo St. Vid a čez Bloško pot. Na poti smo srečali mnogo prebeglih, čisto pri Bloški planoti.

16. borišču za Križno goro je čakala novince hrana, vsak je poje del po dve ali tri porcije.

22. februar. Domači terenci govore, da so domači belški odkar ni nobene brigade v okolici, postali zelo aktivni. Vedno hajkajo. Ko smo bili v neki kotlini, so nas kar obsele svinjske čenobe od južne strani. Skočili smo pokonci in se razbežali. Tjast rob nad dolino. Nekateri novinci so se razbežali. Patruilje so jih postavile in jih pripeljale nazaj. Komandir Rafael je zbolel, pustil sem ga v taborišču. Bral sem pri tabornem ognju Brežnjeve novice. Sova celo uro skovila.

V nočem sem krenil s skupino 180 novincev mimo Ravnogore čez obširne senožeti, pet streljajev od Loskega potoka proti Jelenovemu žlebu. Postojanka v Loskem potoku je bila zelo razsvetljena. Ozdril sem se po kraljih, kjer sem imel najmanj toliko sestankov. Iz nesrečne so morli v zrak dimniki in ocrneli travniški zidovi. Strahotno je bilo mirno ...

«Poglej, tovariš komisar, to je naša postojanka. Ime jo imajo Travniki». Vsekakor je bil to naš deseter Jože. «Ali sem za povsem novinec? Našel bi povir in se z domaćimi malo pogovoril. Do Jelenovega žleba vas bom že dohitel.»

Pustil sem ga in mu dal še dva borca.

Težko se bilo spremljati novice. Sneg je še ležal po gozdovih, le nekaterke lehe na sončnem kraju so bile kopne. Nekateri novincev ni imelo čevljev, noge so imeli zavite v vreče. Po poti so si tudi raztrgali obleko. Ali vsi so imeli vročo željo boriti se s fašisti; v petindvajsetih letih so spoznali, kaj so fašisti. V zgodnjem jutru smo prišli v Jelenov zleeb. Terenci so skuhal krompir in zelje. Nato sem govoril o Primorskem, kako je bilo tam do 1918. leta, koliko so imeli šol, zadrževalni tabori, kulturnih društev, in kaj je pomenil za Primorsko, da tudi za vso Slovenijo Gregorčič — gorški slavec. Na koncu sem povedal o fašističnih namenih s Slovenci in zaključil: »Vidite, tovarishi, zato se borimo, da bomo enkrat svobodno živeli, ali prej moramo uničiti fašistično svolajo. Primorci čeprav so bili zelo izčrpani, so živahno razpravljali. Skoraj vsi so vedeli, da so fašisti 1930. leta ukinili pri Sv. Jakobu v Trstu zadnjo slovensko šolo.

V noči na 5. februar smo se premaknili čez Travno goro Blizu Rakitnice bl kmalu prišlo do streljanja med našim odredkom in med četo komandirja Lesnika, ki se je vračala iz Dojenjske, kamor je prav tako spremljala novice. Predhodnica je javila, da se bližajo Italijani. Neki glas je zakričal: »Fuggi, Fuggi!« in se pogledal nazaj. Vse vojake in novince je steklo nazaj v gozd. Tudi na drugi strani so se razvili v strelsko vrsto in se vlegli na tla. Tako smo ležali petdeset metrov vsakebi v napetosti in pripravljenosti...

«Hej, hudič! kdo ste? Predajte se, če ste beli ali Italijani! Nas je dva bat-lajona», je kričal komandant čete Tine, doma iz Babnega polja. Dri se je, da ga je bilo slišati daleč naokrog.

«Šakramenski odredovci, kaj nas pa strasite!», je zaklical na naspotni strani Lesnika, ki je bil sedaj v Serčerjevi brigadi. «Če smo spet prišli po vas, potem bomo minuli smo hitro vsi skupaj. Videli smo da tudi Lesniki» pobežno sta nekaj metrov petnajst partizanov. «Samo da se misimo po pomoči streljala», je hitel pripovedovati Lesnika

Tudi mi se celo uro zatem iskali novice po gozdu. Svetlilo se je ze, ko smo prekoračili progno Bela cerkev — Kocelje, na Rog pa prišli v prelepem sončnem dnevu. Novinci so polegali pod kosate smreke, okrog pa so zagoreli veliki ognji. Pri blizalo so se neke terenke in me izpraševale, kaj je novega po Notranjski, nato pa se pridrušale, da ne bi šle v naše kraje, ko je tako nevarno in ker je tako malo hrane. Dopovedoval sem jim, da vendar ni tako hudo, da hrane res ni kdove kaj, ali da so naši Notranjci zelo navezani na svoje kraje. Res je, da dostikrat otepaajo nezabellen krompir, kadar pa so zganci, je pa praznik za partizane. Terenki sta poslušali, ali verjeli nista. Vihal sem si brke, na katere sem bil zelo ponosen, čeprav so mi že večkrat narodili, naj jih porežem. Novinci so se pripravljali na odhod. Pred odhodom sem govoril o drugi obetnici sramotnega berlinskega pakta. V diskusiji so nekateri, bili so trije intelektualci, govorili, da se niso uprli delavci, temveč general Simović z oficijrji. Celu uro in pol smo se dajali. Proti večeru sem se poslovil, novice po sem oddal komandantu Dolenjskega odreda.

Prenočeval sem na Rogu. Prisedel sem k tabornemu ognju

dolenjskih partizanov, ki sem jih prvič videl. Razpletel se pogovor. Neki resen, starejši partizan je povedal, kako je gubil ženo, hišo in lepe voliče.

«Rečem va pa, da mi za ženo ni posebno hudo, vedno
kričala okrog hiše. Drla se je, da so jo silšali daleč naokrog.
Neroda trebanjska, da sem te morala vzeti. Zanič si, da ve
kajti če bi bil kaj prida, bi kupceval in bi bili bogati pri hi
 Tako pa drugače ne znas kakor da brazde obračas po njivi
 in pa otroke narocas.' Karolina, sem jo klical in miril, ki
 me zalši in kričis, da se nama sosedje smejejo. V hiši ki
 da te bom samo jaz silšal.' Vsak tretji dan sem jo prosil a
 Karolina se je drla in se je drla. Karolina, zakaj očitaš otrok
 Samo štiri imava, vesel sem jih, da veš, Zakon je zato,
 pridejo otroci na svet, zakon brez otrok je kakor njiva, ki
 je dobobra pobila toba. 'Tako lepo sem ji prigovarjal, ali n
 ni pomagalo. Moja, nekdaž tako draga Karolina, se je drla
 drla. Sosedje so se pa smejali, se spogledovali in si kazali
 celo, da s Karolino ni vse v redu. Prišla je vojna Karolina
 prišla vsa premočena iz cerkve. Legla je in vročina jo je k
 hala. Prijela me je za roko in mi rekla: 'Blaž, moji ljubi B
 odpusti mi, če sem te zalžila. Kar naprej sem premišljevala
 kako bi bilo lepo, če bi bili bogati, ali bogati nismo bili, reve
 pa tudi ne. Ali jaz bi bila rada bogata, da bi me ljudje g
 dali in občudovali. Samo to sem si želela, dragi Blaž.' Karlin
 pusti to,' sem ji rekel in jo gledal. Kar smilila se mi je, čepr
 je sedemnajst let zakeš tri dni zmjerjala, da sem zan
 Nekega deževnega dne vatem pa je umrla. Pokopal sem
 jokal pa nisem pravi nič, ne jaz in ne moji otroci. Ostali
 otroci, moji lepi voliči in sivka z lisastim teletom, 'Blaž, ost
 sei' so mi svetovali sosedje, a jaz sem se zarekel, da se
 bom več; ne zato, ker ne bi mogel pozabiti Karline, zara
 otrok ne. Prvi otroci je imel šestnajst let in je sedaj v Dole
 skem odredu, najmlajši pa je star devet let in je pri dobr
 sosedih. No, in lani so prišli Italijani v našo vas, vdrlj v hi
 in v zveli moje voliče. Smejete se, ali če bi vedeli, kaj so vol
 za kmetu, se ne bi smejali; žalovali bi za njimi, kakor se
 jaz žaloval.»

(Nadaljevanje sledi)

MATEVŽ HACE
KOMISARJEVI ZAPISKI
Prva knjiga

«Uničiti moramo fašistično svoja

Jurislali smo in svinčenke so se zabijale v drevje okoli Milan se je drl: »Naprej, uničimo belo gardo!« Po kratku su bili zbežali. Mrtvega smo imeli samo strazarja, ki je bil iz Babne police v Loski dolini, po domače pa so ga kili Tasterih Ludve. Bil je sicer hraber borec, a ali toplo se mu ni ljubilo. Vem, da je strazaspal, vtem so se sliko sono je storilo, da je na strazaspal. Vtem so se zili belogardci, ki so jih bilo mnogo. Ludveta sem poznal že let. In je prebral knjige in casopise, ki smo jih se prilo nosili v lipo hrbovnico vasice. Kar hudo mi je bilo tedejega borca.

Dan je bil sončen, jasen. Po robovih gora je lezal sukončanem boju smo se usedli na sončne lehe. Izpod po sem potegnili Tolstojstvo knjigo Oče Sergej. O tej knjigi tem govorila s Petrom Seliskarjem. V noči smo se prezo pet na Ljubljanski vrh, Hribar pa je odšel proti Ma od koder je smrejal na Dolenjsko 200 novincev.

Ni lahka stvar spremiti kolono novince. Lačni su potli omagulejo. Tolažimo jih, da bo na Dolenjskem vsi stli: kruha in žgancev. Počasi smo hodili v temni noči: blizu rakitinskih postojanke, mimo St. Vida čez Bloško pot. Na poti smo srečali celo vrsto prebeglih, čisto pri Bloški planoti. Na Ljubljanskem vrhu je bilo zelo živo. Prihajali so vojaki, novinci, terenci. V taborniku se je silasila pesem, harmonika, kričanje, da se je Gregor stalno jezil. Formirala se je kolona 150 novincev. Sklenil sem, da jo bom jaz spremljal na vrh. Gregor je ostal s četo. Premaknil se je na Padež.